

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

שבת חוה"מ סוכות

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

תשובה מאהבה

גדולה מעלתו של חג סוכות יותר מראש השנה ויום הכפורים, כי בעוד שבראש השנה ויום הכפורים רוב העולם שבים בתשובה רק מחמת יראתם מיום הדין, ועיקר עבודתו של האדם בימים אלו היא בקו היראה, לא כן הדבר בחג סוכות - כי מאחר שהתגלתה לכל אחד מישראל גודל חיבתו של ה' יתברך כלפיו בכך שה' ברחמיו מחל לו על כל עוונותיו ביום הכפורים ונתן לו הזדמנות 'לפתוח דף חדש', ממילא מתעוררת בלבו של כל יהודי אהבה גדולה לה' יתברך בבחינת "כמים הפנים לפנים" (משלי כז, יט), והוא שב אל ה' מתוך אהבה גדולה, ומקיים את המצוות של חג סוכות בשמחה ובאהבה. והרי מעלתו של העובד את ה' מתוך אהבה גדולה פי כמה וכמה ממעלתו של העובד את ה' מתוך יראה, וכן שכרו של העובד את ה' מתוך אהבה גדול פי כמה וכמה משכרו של העובד את ה' מתוך יראה, כמו שאמר רבי שמעון בן אלעזר (סוטה לא, א) "גדול העושה מאהבה יותר מן העושה מיראה" - שהעושה מיראה זכותו תלויה לדורותיו להגן עליהם עד אלף דור, ואילו העושה מאהבה זכותו תלויה לדורותיו להגן עליהם עד אלפיים דור.

ולכן בחג סוכות בזמן שבית המקדש היה קיים היו שואבים מים ממעיין השילוח ומנסכים אותם על גבי המזבח, וזאת למרות שבראש השנה השלכנו לתוך המים את כל עוונותינו בעת עריכת ה"תשליך".

ומבאר מרן פאר הדור והדרו רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל, כי מאחר שבראש השנה אנו שבים בתשובה רק מיראה, והרי אמרו חז"ל (יומא פו, ב) שהשב מיראה "זדונות נעשות לו כשגגות" אך לא נתקנות לגמרי, איננו חפצים בחטאים אלו, שהרי גם חטא בשגגה מכל מקום חטא הוא, ולכן אנו משליכים אותם למים. אולם בחג סוכות הלא כל יהודי שב אל ה' מתוך אהבה, והרי על השב מאהבה אמרו חז"ל (שם) ש"זדונות נעשות לו כזכויות", ולכן אנו חפצים לקחת בחזרה את אותם חטאים שהשלכנו למים, שהרי הם כבר נהפכו לזכויות על ידי ששבנו אל ה' באהבה, ולכן אנו שואבים בחזרה את המים שהשלכנו אליהם את העוונות.

אך מחמת עוצם קדושתה של הסוכה, עלינו להתקדש בקדושה יתירה על מנת להיות ראויים להיכנס לתוכה בכל גופנו. ולכן הגם שמצד סדר הזמנים היה ראוי שחג זה יהיה בתקופת חג הפסח, בכל זאת קבע הקב"ה שחג זה יחול מיד לאחר ראש השנה ויום הכפורים, כיון שלאחר הימים הנוראים של ראש השנה ויום הכפורים כל עם ישראל בודאי שבו בתשובה שלימה וגופם נטהר מכל עוון, והינם קדושים וטהורים יותר מכל זמן אחר בשנה, ודוקא אז ראויים הם להיכנס לתוך צילה הקדוש של הסוכה, ולשבת בתוכה יחד עם שבעת האושפיזין הקדושים.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

שמחת בית השואבה

כל עבודת הקרבנות שבבית המקדש היתה תמיד מלווה בשירת הלויים, כיון שבית המקדש היה מקור השמחה של כל העולם, ועל כן הכל היה נעשה שם מתוך שמחה. וכן בנוגע לשאיבת המים לצורך ניסוחם על גבי המזבח בחג סוכות נאמר "ושאבתם מים בששון" (ישעיה י"ב) והיו חוגגים אז את שמחת בית השואבה, כמו שכתב הרמב"ם (פ"ח מהלכות לולב הי"ד) מצוה להרבות בשמחה זו, ולא היו עושין אותה עמי הארץ וכל מי שירצה, אלא גדולי חכמי ישראל וראשי הישיבות והסנהדרין והחסידים והזקנים ואנשי מעשה הם שהיו מרקדין ומספקין ומנגנין ומשמחין במקדש בימי חג הסוכות, אבל כל העם האנשים והנשים כולן באין לראות ולשמעו. והטעם שנקראה שמחה זו בשם "שמחת בית השואבה" זהו משום שעל ידי השמחה הזאת היו שואבים רוח הקודש, וכן מובא בתלמוד ירושלמי (סוכה פ"ה ה"א) שיונה הנביא היה מעולי הרגלים ודרכו היתה לשמוח שמחה גדולה בשמחת בית השואבה, ובזכות זה שרתה עליו רוח הקודש - ללמדך שאין רוח הקודש שורה אלא על לב שמח. וכוונת חז"ל היא שמשמחת בית השואבה היו שואבים רוח הקודש לכל השנה.

כשאדם שרוי בשמחה, השכינה באה אליו לבית, ואז אין לו מחלוקת לא עם אשתו ולא עם העובדים שלו ולא עם אף אחד אחר, וב"ה אין לו שום בעיה.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
19:16	18:37	17:47	ירושלים
19:13	18:35	17:45	תל אביב
19:13	18:36	17:46	חיפה
19:16	18:37	17:47	באר שבע

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי וחכמי ישראל

סיפור לחג סוכות

היתה שנה שהיה מחסור גדול באתרוגים ובכל העירה ברדיטשוב היה אתרוג אחד בלבד אצל ר' לוי יצחק, וכל אנשי העיר היו צריכים לבוא לצדיק ולברך שם על האתרוג. שמש קבוע היה לצדיק, חשב השמש שמיד אחרי שיברך הצדיק על האתרוג יברכו החסידים ואחריהם הנגיידים ועד שיגיע האתרוג אליו, כבר יהיה סמוך לערב. והתחיל היצר הרע לנקר במוחו "למה אגרע? כלום אינני יהודי כמותם? עד שהחליט שהשכם בבוקר כשהצדיק יהיה עסוק בטבילה במקוה, יטול בחשאי את האתרוג ויברך עליו... וכך היה. כשהאיר השחר ביום טוב ראשון של סוכות, והצדיק הלך לטבול במקוה, נטל השמש בצינעא את האתרוג לברך עליו. אך מעשה שטן, ר"ל, גרם וקרה אסון גדול. האתרוג נפל לארץ ונשברה פטמתו. נפסל האתרוג. השמש כמעט והתעלף מרוב צער. מה יעשה? לא די שנתגלה בקלונו שרצה לברך על האתרוג לפני הצדיק, אלא עוד שפסל את האתרוג לגמרי. ר' לוי יצחק יהיה בחג בלי אתרוג! והוא, השמש גרם לכך! הוא יהיה מוכרח לספר את מה שקרה לצדיק ויהיה מה שיהיה. יושב לו השמש עצוב ודואג על מה שקרה, עד שבא הצדיק ליטול את האתרוג ולברך עליו. סיפר לו השמש בדמעות שליש את מה שקרה. וחשב שבוודאי יעשהו הצדיק "גל של עצמות" על "מעשה שלא יעשה" זה. ומה התפלא השמש לראות שהצדיק לא כועס כל וכלל, אלא נטל את האתרוג בשתי ידיו ובהתלהבות גדולה כדרכו התחיל להמליץ טוב לפני הקב"ה: "ריבונו של עולם, ראה כמה חביבות הן המצוות על ישראל, עד שבשביל זריזות קיום מצוות האתרוג העמיד יהודי פשוט את עצמו בסכנה לפסול את האתרוג, ובלבד שיוכל להיות מ"הזרזין מקדימין למצוות"...

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

חג סוכות וימי התשובה

שמעתי מאדוני אבי היקר רבינו יורם מיכאל אברג'ל, שסוכה בגימטריא תשעים ואחד, וזה גימטריא הוי"ה אדנ"י. וזהו שייסד הפייטן באומרו, כמספר סוכה מספרו עלה, ששם ה' ברוך הוא הוי"ה אדנ"י, עולה כמספר סוכה. וזה גם גימטריא, "אילן", כמו גימטריא "סוכה", ולכן מסככים בענפי אילן.

ועוד שמעתי מאדוני אבי רבינו יורם אברג'ל, ששאל בשם הבני יששכר ומרן החיד"א הקדוש, הרי הסוכה היא זכר לענני הכבוד, ולכן קשה מפני מה עושים זכר גדול כל כך דוקא לנס "ענני הכבוד" בזה שבונים סוכה, ולא עושים זכר גדול גם לנס ירידת ה"מן" שירד במדבר, וכן לא עושים זכר גדול כל כך לנס בארה של מרים?

והתשובה לכך, שאמרו בגמרא הקדושה, שלשה פרנסים טובים עמדו לישראל, ואלו הן: משה, ואהרן, ומרים. ושלוש מתנות טובות ניתנו על ידם, ואלו הן: באר, וענן, ומן. באר - בזכות מרים, עמוד ענן - בזכות אהרן, מן - בזכות משה. ע"כ. וביאר גאון עוזינו מרן הרב הגדול חיד"א, שהמן ובאר הם הלא לחם ומים שהם הכרחיים לחיי האדם, וזה היה טובה הכרחית, ולא תוספת טובה של תענוגות, אבל ענני כבוד, הם תוספת טובה, לכן ציונו ה' לעשות זכר רק למתנה הזו. טעם נוסף, כתב הבני יששכר כי ענני כבוד היו בזכות אהרן הכהן, וכשקרה חטא העגל, על ידי אהרן, העננים לא הסתלקו, כי אמרו חז"ל, שעם ישראל לא היו ראויים למעשה זה של העגל, רק זה קרה כדי ללמד אותנו דרך תשובה, שגם אדם שחטא יבין שזה היה רוח שטות שנכנסה בו, ושהוא שב בתשובה ונכנסה בו רוח טהרה, ולכן עכשיו כעבור ימי התשובה, והגיע חג הסוכות, ציונו ה' יתברך לעשות דוקא זכר לענני הכבוד ודווקא אחר עבור ימי התשובה, כי הנה זו היא הוראה עצומה והבטחה רבה לישראל, בצוות אותם ה' יתברך מצות סוכה למען יזכרו שלא הסתלקו העננים על ידי מעשה העגל, זו העדות שלא היו ישראל ראויין לאותו מעשה, אלא רק כדי להורות תשובה לרבים, שה' יתברך יקבלם בתשובה שלימה. וזכות הוא לדור דעה, ונתגלגלה הזכות דוקא על ידי אהרן הכהן, שהוא מסוגל לגרש את הרוח שטות מישראל ולהשיג את הדעת, ועתה אחר שעברו ימי התשובה נתן לנו ה' יתברך את מצות סוכה, שהיא זכר לענני כבוד, כדי שנהיה כל עם ישראל בטוחים ומאמינים שה' יתברך יקבל אותנו בתשובה שלימה ותתעורר בלבנו אהבתו יתברך בלב שלם ונפש חפיצה.

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

הרב מארגן שבת חתן לילד בר מצווה

בסביבות חודש אב תשע"ו כחודשיים לפני פטירת מורינו הרב אחותי חלתה ל"ע, באותם ימים בדיוק בנה חגג בר מצווה והדבר הוסיף עוד לחץ גדול על מצבה של אחותי. גם לחץ נפשי מכל ההתארגנות וגם לחץ כלכלי.

בעקבות המצב נאלצנו לוותר על שבת חתן גדולה ולהתארגן לשבת חתן קטנה ומשפחתית וזה כדי להקל על האחות, בעקבות ההחלטה בנה של האחות חתן הבר מצווה חש אכזבה גדולה מכך שלא יחגגו לו כמו שהוא רצה ותכנן.

החלטנו לפנות למורינו הרב ולשאול אותו מה לעשות היות והמצב קשה הן בריאותית והן כלכלית, הרב שמע את הדברים לא חשב פעמים מיד התקשר לקייטרינג מסוים והזמין כמות של אוכל לשבת חתן מכובדת ואמר לנו "חצי עלי וחצי על המשפחה".

כזה היה מורינו הרב יורם עוזר לכל אחד גם בקושי היומיומי והכלכלי והכל כדי לשמח ולעשות טוב לילד בן שלוש עשרה.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

הלכות חול המועד

א. תיקנו חכמינו הקדושים, שלא לכתוב בחול המועד, אולם אם זה דבר האבד, כגון שצריך לכתוב צ"ק לחבירו, ואם לא יתן לו עכשיו, ספק אם יתן לו אחר כך. או כל כיוצא בזה, מותר לכתוב גם בחול המועד, שהרי זה בבחינת "דבר האבד".

ב. העלה אדוני אבי מופת הדור, רבינו יורם מיכאל אברג'ל, בשם רבותינו הפוסקים שהדבר קל וחומר, שמותר לכתוב חידושי תורה בחול המועד, כדי שלא ישכח אותם, כי אם התירו חכמינו הקדושים מלאכת דבר האבד, לצורך ממון הנפסד, כל שכן לצורך דברי תורה, שאין קץ וגבול למעלתם.

ג. מודעה שהיא עצמה דבר מצוה, כגון לכתוב את זמני התפילות ושיעורי התורה המתקיימים בחול המועד, בוודאי שמותר, שהרי זה דבר מצוה של רבים.

ד. הואיל וימי חול המועד הם ימי חופשה מבית הספר, ולא כולם מוצאים להעסיק את עמם נכון במשך כל שעות היום, ובאים לידי שיעמום, יש להתיר לילדות לכתוב על גבי "לוח" שמצוי בבית למשחק ולתרגול, וכמו כן מותר לכתוב מסמכים כל שהן, אף על פי שאין בהם שום תועלת, מכל מקום הואיל והשיעמום הוא נזק גדול, והכתיבה והמשחק הזה מציל מהשיעמום, הרי זה לא פחות מצוה ממלאכת דבר האבד, ומותר.

והוא הדין בבנים אפילו אחרי גיל מצוות, אם אפשר שישבו ויעסקו תורה הקדושה כפי כוחם, הנה מה טוב ומה נעים, ואין קץ לשכרם ולמעלתם ולשכר הוריהם. אולם אם בלאו הכי הם לא יעסקו כרגע בתורה הקדושה, יש להקל גם להם בזה, כדי להפיג את השיעמום.

ואשרי הורים שמצליחים לסדר את הזמן לילדיהם היקרים בחול המועד, ובכך זוכים להציל ולהינצל מכל שיעמום, ויעשו להם 'סדר יום', שישתדלו שיהיה מלא כמה שיותר בתורה הקדושה וביראת שמים טהורה, או בפעילות תורנית, כגון חידון הלכתי, והכל יעשו בקדושה ושמחה ויראת שמים טהורה, ואין קץ לשכרם בעולם הזה ובעולם הבא.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

פיזר נתן לאביונים

טען עשיר בפני רבי אברהם, המגיד מטריסק: האיך אפשר לתת צדקה? נותנים צדקה לעניים, והם מבזבזים מעשי הצדקה ומפזרים כסף כעשירים. נענה המגיד ואמר: חסיד אחד עמד לדין לפני בית דין של מעלה וטען: אינני אשם בחטאי המעטיים, אשה רעה הייתה לי והיא הסיתה אותי... התנגד הקטגור: איך מתפתים לאשה? החזיר לו הסנגור: גם אתה תתפתה. נמנו וגמרו לשלוח את הקטגור לארץ, ואת האשה הרעה הזאת יקח לאשה ויראו עם מי הצדק.

וסיים רבי אברהם: אתה עומד ומקטרג על העניים, כשתעלה לבית דין של מעלה וישאלוך: קטרוג זה לשם מה? צדקה היכן? ויחליטו: לזכותך אי אפשר שמא אינך צודק, להענישך אי אפשר, שמא נכונים דבריך. לא תהיה ברירה אלא לשלוח אותך לכאן, כעני מרוד, ולראות התעמוד בנסיון ותתנהג כעני או לא...

הזמנה אישית

הילולת אבינו, מורינו ורבינו
עטרת ראשינו
הרב יורם אברג'ל זי"ע"א

תתקיים אי"ה בעיון הקדוש
יום שני < כ"ז תשרי > 28.10 למנינם
התכנסות בשעה 17:00 < מנחה 17:30

אבקש שאיש בל יעדר
וישמח בשמחתו של אבא שהבטיח
"את ההגנה לקחתי עליי...
לא אעזוב אתכם לעולם!"

אננה ואניורכס באב ונסא
הרב הנח"א

ניתן לרכוש את
קמיע בראשית המן
בהילולה - בדוכנים בעיון

חנות העיון תהיה פתוחה

פרטי התקשרות קול רינה

08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יורם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יורם אברג'ל

פניני השבוע

על ידי ישיבה בסוכה
נתמתקים כל הדינים של
השנה הבאה מכח עשרת ימי
תשובה שבאה לידי ביטוי
בפועל בחג סוכות.

העלון מוקדש:
לרפואת גבריאאל בן מלכה הי"ו
לרפואת אריה חי חורי בן
יהודית אסתר הי"ו
לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו
לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל

הרב יורם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה
לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע,
בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום
להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו".

ד"ר יורם אברג'ל